

Arkitektur og Byrum - Farum Hovedgade

INDHOLDSFORTEGNELSE

STRATEGI FOR ARKITEKTUR OG BYRUM	4
FARUM HOVEDGADE	10
PRINCIPPER FOR UDVIKLINGEN I OMRÅDET	22
HELHED OG SAMMENHÆNG	23
KULTURARV SOM FUNDAMENT	25
BYGGERI SOM ARKITEKTUR	27
ATTRAKTIVE BYRUM	29
VEJE OG STIER DER SAMLER	31
RAMMER FOR FÆLLESSKABER	33
NATUR OG VAND	35
KORT 1	38
KORT 2	39
STILARTER I FARUM HOVEDGADE	41

Tekst, fotos og grafisk tilrettelæggelse:

Furesø Kommune, Planværkstedet og Center for Bygningsbevaring

FORORD

Furesø Byråd vedtog den 24. juni 2015 "Arkitektur og Byrum" og satte hermed fokus på arkitektonisk kvalitet i kommunens byområder. Formålet er, at den fortsatte udvikling bidrager til, at vores byområder er velfungerende i nutiden, præget af kvalitet og fremtræder med en klar identitet. Smukke og rare bymiljøer, der giver mulighed for udfoldelse og fællesskab, skal medvirke til at virkeliggøre visionen om, at Furesø Kommune skal være en attraktiv bosætningskommune.

"Arkitektur og Byrum" handler om bebyggelserne og byrummene i kommunen som helhed og beskriver, hvad er væsentligt generelt. Nærværende hæfte omsætter "Arkitektur og Byrums" overordnede, generelle principper til lokale principper for Farum Hovedgade. Hæftet er det første lokalområdehæfte

Farum Hovedgade er et historisk sted og afspejler stadig den historiske udvikling i sin struktur, i bebyggelsen, i den grønne karakter og i aktiviteterne. Det er et væsentligt omdrejningspunkt for områdets identitet, og de særegne træk, som kendetegner området, skal fastholdes og fremhæves, ligesom nyt skal indpasses hensynsfuldt over for fortiden og samtidig afspejle nutiden og den fortsatte udvikling.

"Arkitektur og Byrum – Farum Hovedgade" udgør den overordnede arkitektoniske idé, som skal danne grundlag for kommende planlægning, ombygninger, istandsættelser, nybyggerier og anlæg i området. Den er blevet til på baggrund af både faglige analyser og et udbredt samarbejde mellem kommunen og borgerne, og det er vores håb, at den fælles indsats fremover vil afspejle sig i en endnu mere livfuld, interessant, charmerende og velfungerende hovedgade til glæde for beboere, erhverv, brugere og besøgende.

Tak til alle for et stort engagement og mange værdifulde bidrag.

*Ole Bondo Christensen
Borgmester*

*John Ingemann Allentoft
Formand for Miljø-, Plan-
og Teknikudvalget*

STRATEGI FOR ARKITEKTUR OG BYRUM

”Med ”Arkitektur og Byrum” ønsker Furesø Kommune at styrke de arkitektoniske kvaliteter i kommunens byer, bebyggelser og byrum. ”Arkitektur og Byrum” tager afsæt i vores tradition og historie og sætter samtidig retning for, hvordan nye og spændende byggerier og byrum kan berige vores hverdag. For når vores arkitektur og byrum er attraktive og velplanlagte, giver det øget livskvalitet for borgerne og værdi for kommunen som helhed.”

Generelle principper i ”Arkitektur og Byrum”

Furesø Byråd vedtog den 24. juni 2015 ”Arkitektur og Byrum” og satte hermed fokus på arkitektonisk kvalitet i kommunen. I ”Arkitektur og Byrum” har Byrådet opstillet tre mål og udmøntet disse i syv overordnede principper, der generelt skal ligge til grund for udformningen af såvel nye som eksisterende byområder i kommunen. Essensen er, at det fornødne og det skønne skal forenes på en måde, der fremmer fællesskab og lever op til byområdernes beliggenhed omgivet af enestående natur og landskab. Dette skal ske med udgangspunkt i det enkelte lokalområdes historie og særlige karakter.

Derfor skal ”Arkitektur og Byrum” konkretiseres i lokale arkitektur- og byrumsstrategier for de enkelte byområder – lokalområdehæfter.

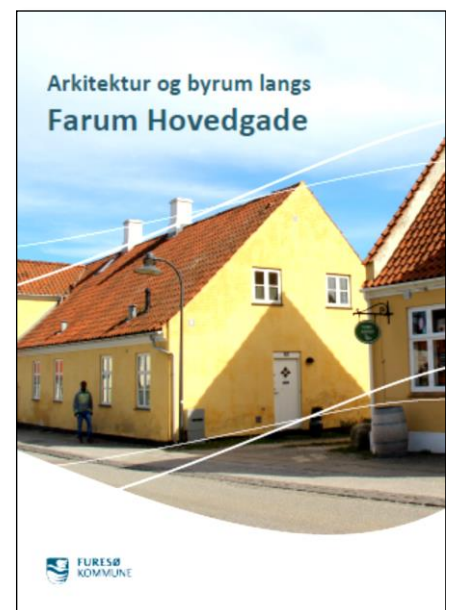
Lokale principper i lokalområdehæfterne

I lokalområdehæfterne beskrives de karakteristiske træk, som skal bevares og styrkes i det enkelte lokalområde. Det sker med udgangspunkt i områdetets historie og i ”Arkitektur og Byrums” syv overordnede principper for arkitektur og byrum. Beskrivelsen følges op af mere konkrete principper for, hvad der udformningsmæssigt bør ske og ikke ske i området.

Lokalområdehæfterne vil blive tilvejebragt løbende efter behov. For eksempel vil et bygge- eller anlægsprojekt af særlig betydning for et lokalområde kunne foranledige udarbejdelsen af den lokale strategi for området som grundlag for lokalplanlægningen.

Overordnede, generelle principper for arkitektur og byrum i kommunen

Principperne for arkitektur og byrum ud møntet i lokale principper for et lokalområde

Således vil den aktuelle situation også være med til at bestemme det geografiske område, som et hæfte omfatter. Et hæfte vil kunne omfatte hele Farum eller Værløse, en bydel, et kvarter eller et andet funktionsbestemt område som Farum Hovedgade. Eller det vil kunne omfatte et af lokalsamfundene eller en del heraf.

Et lokalområdehæfte vil blive ledsaget af et tillæg til kommuneplanen, hvori principperne vil blive udmøntet i rammer for lokalplanlægningen.

De tre mål: Identitet, kvalitet og funktion

I "Arkitektur og Byrum" opstilles tre mål for bebyggelser og byrum. Både når det gælder det enkelte hus, kvarteret og de samlede byområder, skal bebyggelser og byrum have:

- **en klar identitet**
- **en høj kvalitet**
- **velfungerende funktioner**

Identitet er et steds særkende og de særlige træk, som et sted eller en bygning har, og som det kan genkendes på. Fx er et steds identitet knyttet til den tid og anvendelse, det udspringer af, og de særlige elementer, det består af. Målet om at styrke identiteten er et ønske om at tydeliggøre en fælles forståelse og oplevelse af vores steder. Kender vi et steds identitet, kan vi bevidst vælge at bygge videre på denne, fx ved at bevare de eksisterende træk eller at påvirke stedet til at få en ny fremtidig identitet.

Kvalitet skal forstås som arkitektur af god kvalitet, hvor der er tænkt over indpasning, formsprog og æstetik, og hvor der er anvendt gedigne robuste materialer, der passer til bygningen eller anlægget og patinerer smukt. Målet om kvalitet er et ønske om byggeri og byrum, der er designet og udformet med tanke for stedet og den ønskede anvendelse, som er udført håndværkmæssigt godt, og som fremstår med høj æstetisk værdi.

Funktion vil sige, at byens bygninger, byrum og grønne områder skal byde på varierede muligheder målrettet mange og forskellige målgrupper. Målet om funktion udspringer af et ønske om velfungerende bebyggelser og byrum, der er udformet i overensstemmelse med de funktioner og brugere, de skal rumme, og som er ligeværdigt tilgængelige og trygge for alle.

Tilgængelighed handler om at mindske de barrierer i de fysiske omgivelser, som begrænser udfoldelsesmulighederne for mennesker med funktionsnedsættelse, jf. kommunens handicappolitik og tilknyttede handlingsplaner.

De syv overordnede principper

De tre mål understøttes af syv overordnede principper for arkitektur og byrum. Principperne er pejlemærker for, hvordan byggeri og byrum udformes og indrettes, så de opfylder de tre mål. Hvert princip har et overordnet fokus og en række anvisninger på, hvordan princippet skal udmøntes eller sættes i spil, når der skal bygges nyt, omdannes, fortættes, eller når der skal ske ændringer i et område.

De syv overordnede principper er:

Helhed og sammenhæng. Der skal være helhed og sammenhæng på flere niveauer. I kommunen som helhed, i byområderne og inden for de enkelte bebyggelser og byrum.

Kulturarv som fundament. Kulturarven er det fundament og "DNA", som vi bygger nyt på. Vi kan ikke bevare alt men være opmærksomme på at bevare det, der giver værdi og fortæller vores fælles historie.

Byggeri som arkitektur. Når vi bygger nyt, skal det være byggeri med høj arkitektonisk kvalitet. Det giver værdi i form af attraktive og velfungerende kvarterer at bo og leve i.

Attraktive byrum. Vi skal skabe attraktive byrum. Velindrettede byrum i menneskelig skala og med tilpassede funktioner skaber byliv og lyst til ophold, bevægelse mv.

Veje og stier der samler. Veje og stier er byrum, der i sig selv skal have høj kvalitet. Samtidig er de også de rum, der forbinder byernes øvrige områder og sikrer god tilgængelighed og sammenhæng.

Rammer for fællesskaber. Byområder er ofte opdelt i funktioner adskilt fra hinanden. Vores byrum skal styrke, at man kan mødes på tværs, og de skal give plads til fællesskaber.

Natur og vand i byen. Det grønne og blå i byen skal styrkes og bindes sammen. Det giver karakter og rekreativ værdi og understøtter biodiversitet og klimatilpasning.

Dokumentets planmæssige status

Ligesom "Arkitektur og Byrum" har områdehæfterne ingen juridisk virkning i sig selv. Dokumenterne tilkendegiver, hvordan Byrådet tænker arkitektonisk kvalitet, og dokumenternes indhold får først juridisk virkning, når det omsættes til bestemmelser i kommuneplanen og lokalplaner.

Materiale

"Arkitektur og Byrum langs Farum Hovedgade" er udarbejdet på grundlag af blandt andet følgende materiale: En gennemgang af variationerne i områdets bymæssige fremtræden foretaget af forvaltningen i 2014, en kortlægning af bevaringsværdierne i området foretaget efter SAVE-metoden (Survey of Architectural Values in the Environment) af Center for Bygningsbevaring 2014-2015, en byrumsanalyse med fokus på strækningen fra Farum Gydevej til Kålundssvej foretaget af Gehl Architects i 2015, en trafikanalyse foretaget af Via Trafik maj 2015, Lokalsamfundenes Samvirke's "Arkitekturpolitik" 2015, Farum By og Lands "Lokalplan for Farum Hovedgade" 2003 samt oplysninger, iagttagelser og synspunkter modtaget fra lokale foreninger og borgere. Desuden har Furesø Museer velvilligt bidraget med viden og materiale til SAVE-kortlægningen.

Rapporten: *Bevaringsværdier i Farum Hovedgade. Bebygget struktur*

Rapporten: *Bevaringsværdier i Farum Hovedgade. Enkelbyggningsregistrering*

Begge rapporter findes på www.furesoe.dk

Borgerinddragelsen

I forbindelse med udarbejdelsen af dette lokalområdehæfte og trafik- og byrumsrenoveringsprojektet er gennemført tre former for borgerinddragelse:

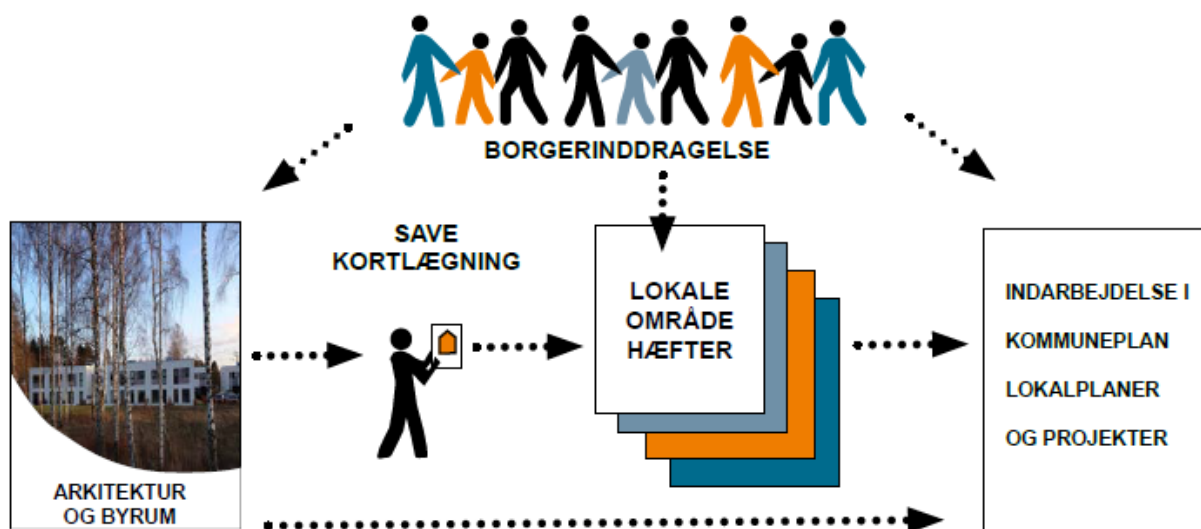
Forudgående offentlighedsfase, dialogmøder med en mindre borgergruppe og offentlig høring om forslaget til områdehæftet og renoveringsprojektet.

Ved den forudgående offentlighedsfase blev indhentet input fra kommunens borgere. I forbindelse hermed blev afholdt et borgermøde med workshop ledet af kommunikationsfirmaet Operate A/S samt et dialogmøde med Furesø Ungeråd. Resultatet foreligger i en rapport.

På dialoggruppemøderne blev forholdene i hovedgaden, ønsker til fremtiden og forbedringsmuligheder drøftet nærmere. Dialoggruppen bestod af borgere, der repræsenterede boligejere, boliglejere, forretningsdrivende og institutioner i området samt lokale foreninger. Resumé foreligger i form af en logbog.

Herudover har en følgegruppe bistået med viden og materiale ved SAVE-kortlægningen af bevaringsværdierne i området. Følgegruppen bestod af repræsentanter for Furesø Museer, Farum Lokalhistoriske Forening og Furesø By og Land.

Figuren illustrerer den samlede proces.

FARUM HOVEDGADE

Området Farum Hovedgade

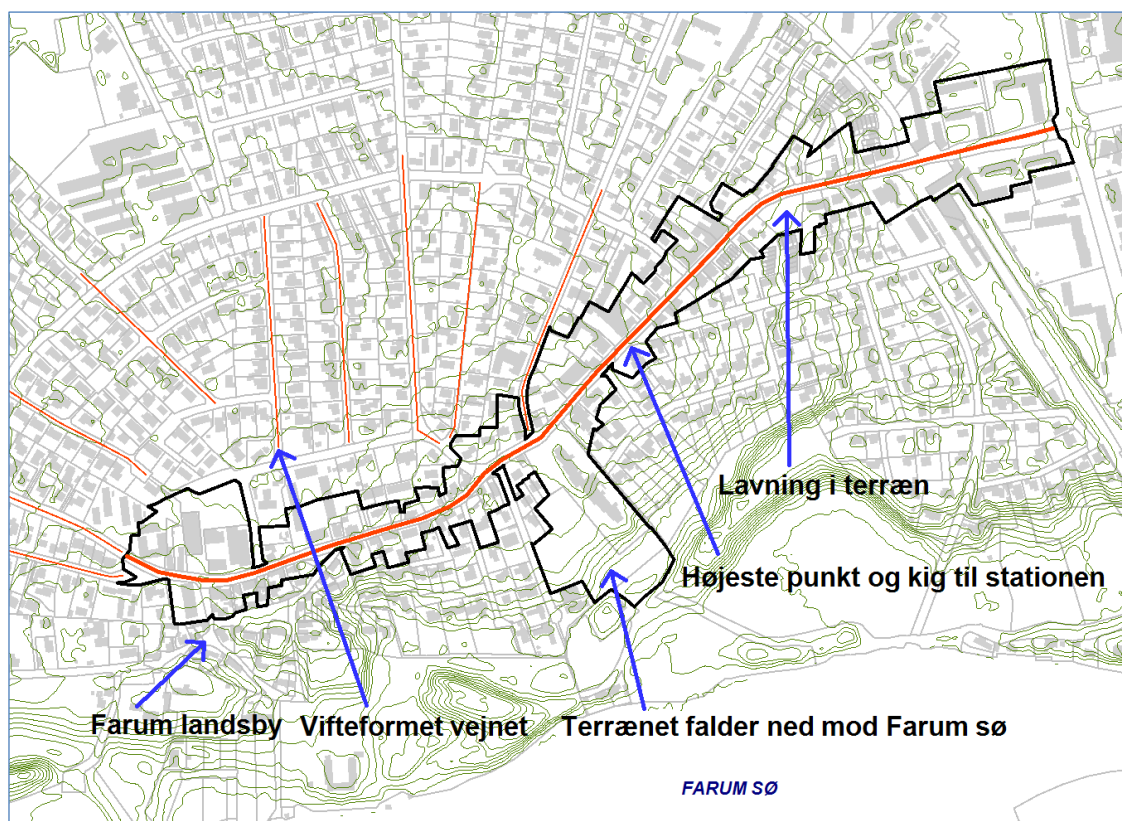
Området Farum Hovedgade omfatter hele hovedgadens udstrækning fra Frederiksborgvej til Lillevangsvej og Hestetangsgvej samt de ejendomme, som grænser op til hovedgaden. Områdets afgrænsning er vist på Kort 1 på side 38.

Karakteristik af Farum Hovedgade i dag

Farum Hovedgade er rig på oplevelser og mangfoldigt liv. Et sammensat og varieret bymiljø giver gaden sin egen charmerende, imødekommende og uhøjtidelige karakter. Bymiljøet er præget af gadens bugtede form, fixpunkter og åbninger med udsyn, af strækninger med forskellige historiske tidsbilleder, af en blanding af beboelse og serviceerhverv, af afveksling i bebyggelsens tæthed og mange grønne indslag og af en til tider livlig trafik.

Terrænet

Terrænet har givet hovedgaden en form, som medfører en naturlig variation i gadens forløb af stor betydning for oplevelsen ved at færdes i gaden.

Topografisk kort

Landskabet omkring Farum er et bakket morænelandskab, som præges af de to tætliggende søer Farum Sø og Furesø. Farum Hovedgade følger terrænet i en slynget form oven for den nordlige bred af Farum Sø, hvor landskabet er skrånende fra nord mod søen i syd. Der er også tydelig højdemæssig variation på langs af hovedgaden; mest tydeligt ved Danske Bank ved Stationsvej, som er hovedgadens højeste punkt. Umiddelbart øst herfor følger en lavning ved det gamle Krogvad, hvor der tidligere har løbet en bæk – Bybækken - som løb fra Paltholm mod Farum Sø. Terrænet har der ved haft en naturlig lavning på dette sted. I dag ligger vejbanen her højere end bygningerne, hvilket understreger terrænets regulering efterhånden, som byen udviklede sig.

Bebyggelsen

Bebyggelsen består af tre bytyper: landsbyen, stationsbyen og forstadsbyen, og den byder på mange forskellige arkitektoniske stilarter. Nogle huse står som helt rene eksempler på den stilart, de er bygget i, mens andre er ombygget eller er opført med referencer til flere stilarter. Den store variation af stilarter er med til at tegne Farum Hovedgades identitet. Nogle af de arkitektoniske træk, man møder i området, er landhuset, den klassiske historicistiske villa, det nyklassicistiske hus, bedre byggeskik, det modernistiske hus, den funktionelle tradition og det moderne etagehus/det postmoderne.

En kort beskrivelse af disse stilarter kendetegn findes på side 41 – 45.

Mange af de gamle huse fremtræder forholdsvis velbevarede og en del er bevaringsværdige.

Bebyggelsen ligger overvejende placeret med langsiden langs gaden og tæt på fortovet med ingen eller små forhaver. Nogle bygninger ligger dog længere tilbagetrukket på grunden og har egentlige forhaver eller –pladser, typisk med lave hække eller åbne hegn, så der er visuel sammenhæng mellem hus og gade.

Bebyggelsen består af såvel fritliggende villaer i et og to plan som af sammenhængende bebyggelse i flere plan - ofte med erhverv i stueetagen. Skalamæssigt er der overvejende tale om bebyggelse i beskeden størrelse i 1-3 etager. Bebyggelsen varierer med de historiske perioder. Generelt set stiger skalaen, ligesom alderen falder fra landsbyen i vest over stationsbyen og til forstadsbebyggelsen i

øst. Der findes dog enkelte modernistiske etagehuse i landsby- og stationsbydelen, ligesom der ved Krogvad findes en gruppe ældre huse. Desuden findes nyere villaer og rækkehuse, som er opført efter landsby- og stationsbyskalaen. Ældre byplaner vidner om, at det har været tanken, at forstadens etagehusbebyggelser skulle fortsætte mod vest ad hovedgaden og erstatte den ældre, mindre stationsbybebyggelse.

Det grønne

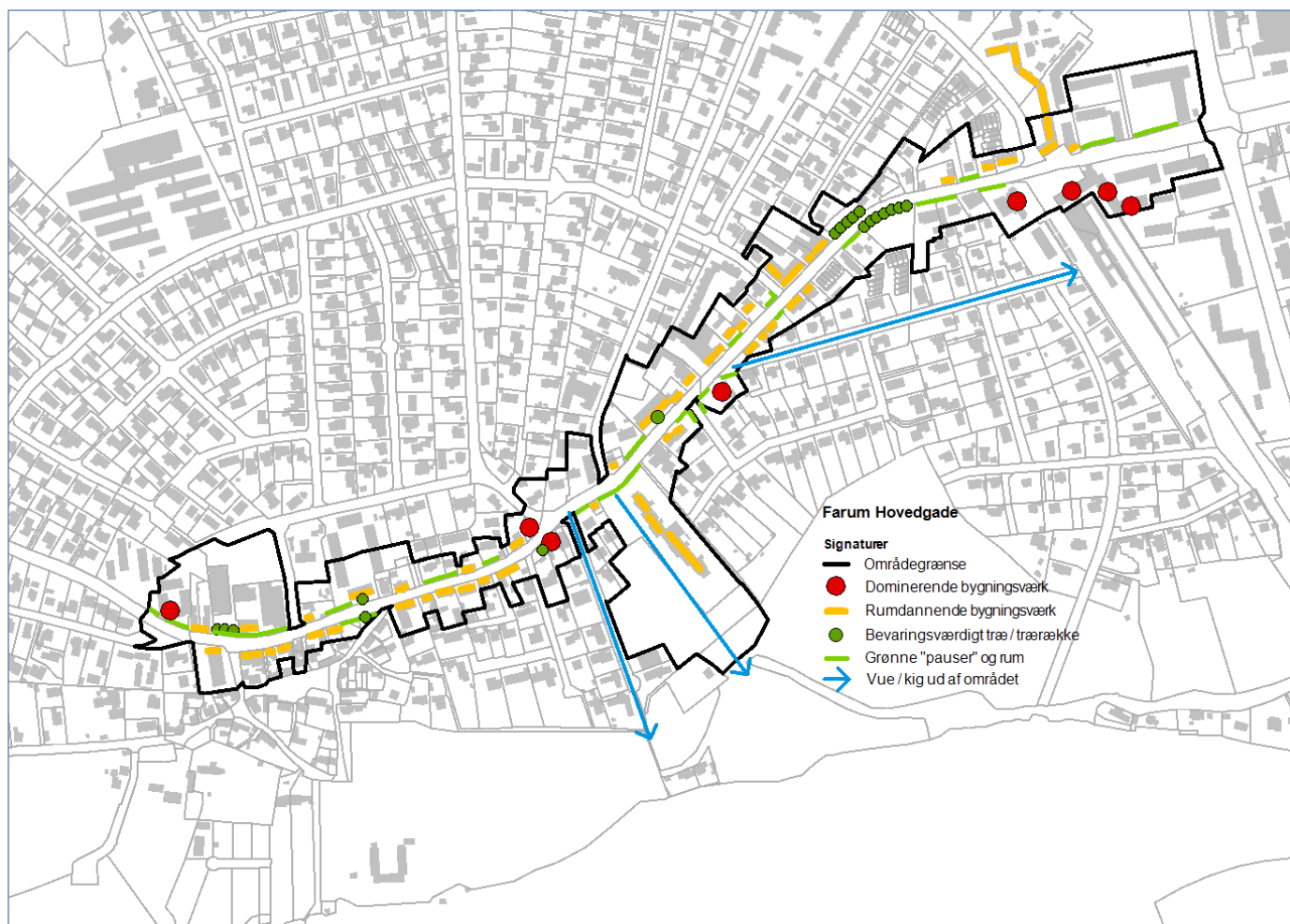
Overalt i området opleves det grønne. Skovområdet sydøst for området danner i den centrale og østlige del af Farum Hovedgade en grøn ryg om området, som opleves, når man ser mod syd. Ad sidegaderne er der flere steder mod syd kig til Farum Sø, der ligger som en væsentlig attraktion helt tæt på Farum Hovedgade. Længst mod øst danner etagehusbebyggelsernes fælles friarealer og Kumpelhaven en bygrøn ramme om områdets forstadsdel.

Langs Farum Hovedgade vider rummet sig flere steder ud og åbner for små grønne lommer, der ligger som pauser i det ellers tætte gadeforløb. I landsbyen findes små grønne tofter, der ligger som grønne fællesarealer. På flere strækninger danner hække og forha-ver grønne kanter omkring vejen og giver variation til de tættere bebyggede dele af gaden. Store enkeltstående træer giver flere steder områderne karakter og fungerer som fikspunkter i gaden.

Disse træer, hvor hækkene, markante enkeltstående træer og træ-rækker typisk supplerer husenes rumskabende virkning, skaber rytme i gaden forløb.

Nogle steder skærmer beplantningen dog for husene, hvilket slører den karakteristiske rytme i gadebilledet. Flere steder består denne beplantning af træer plantet i gadebelægningen, hvor de er nødlidende på grund af for dårlige vilkår, ødelægger belægningen og skygger for lys og luft til de bagvedliggende huse. Nogle af træerne langs gaden er beskåret, så de fremstår med firkantede trækroner, der "overskærer" husfacaderne og virker fremmede og forstyrrende i det i øvrigt naturligt grønne landsby- og stationsbymiljø.

Bebygget struktur

Trafikken og gademiljøet

Gennemsnitligt kører der ca. 5.000 biler og ca. 600 cykler i døgnet i Farum Hovedgade mellem Williams Plads og Lillevangsvej. Trafikken er tæt i myldretiden om morgenen og om eftermiddagen. Ca. 10 % af biltrafikken er gennemkørende, og ca. 8 % består af tung trafik, herunder busser og varetransport til gades butikker. Ca. 50 fodgængere har passeret hvert af to udvalgte steder i løbet af en time. Gadearealet er mellem 9 m og ca. 12 m bredt, har to kørespor samt cykelsti og fortov i begge sider.

En undersøgelse har vist, at 4 ud af 10 brugere oplever hovedgaden som utryk at færdes i. Den kørende trafiks hastighed opleves for høj til gaden og miljøet. Nogle steder er cykelstier og fortove meget

smalle, og enkelte steder stopper fortovet helt. Generelt mangler kantstensspring mod kørebanen, opmærksomhedsfelter og ledelinier. Belægninger og afmærkninger er nedslidte, og belægningerne øger trafikstøjen. Gademiljøet er desuden præget af en uensartet udformning med hensyn til både vejprofil, belægningstyper og gadeinventar, af utilstrækkelig belysning og af manglende cykelparkering og faciliteter ved busstoppesteder. Endvidere mangler gademiljøet velplacerede, velindrettede opholdspladser med klare funktioner.

Handelsgaden

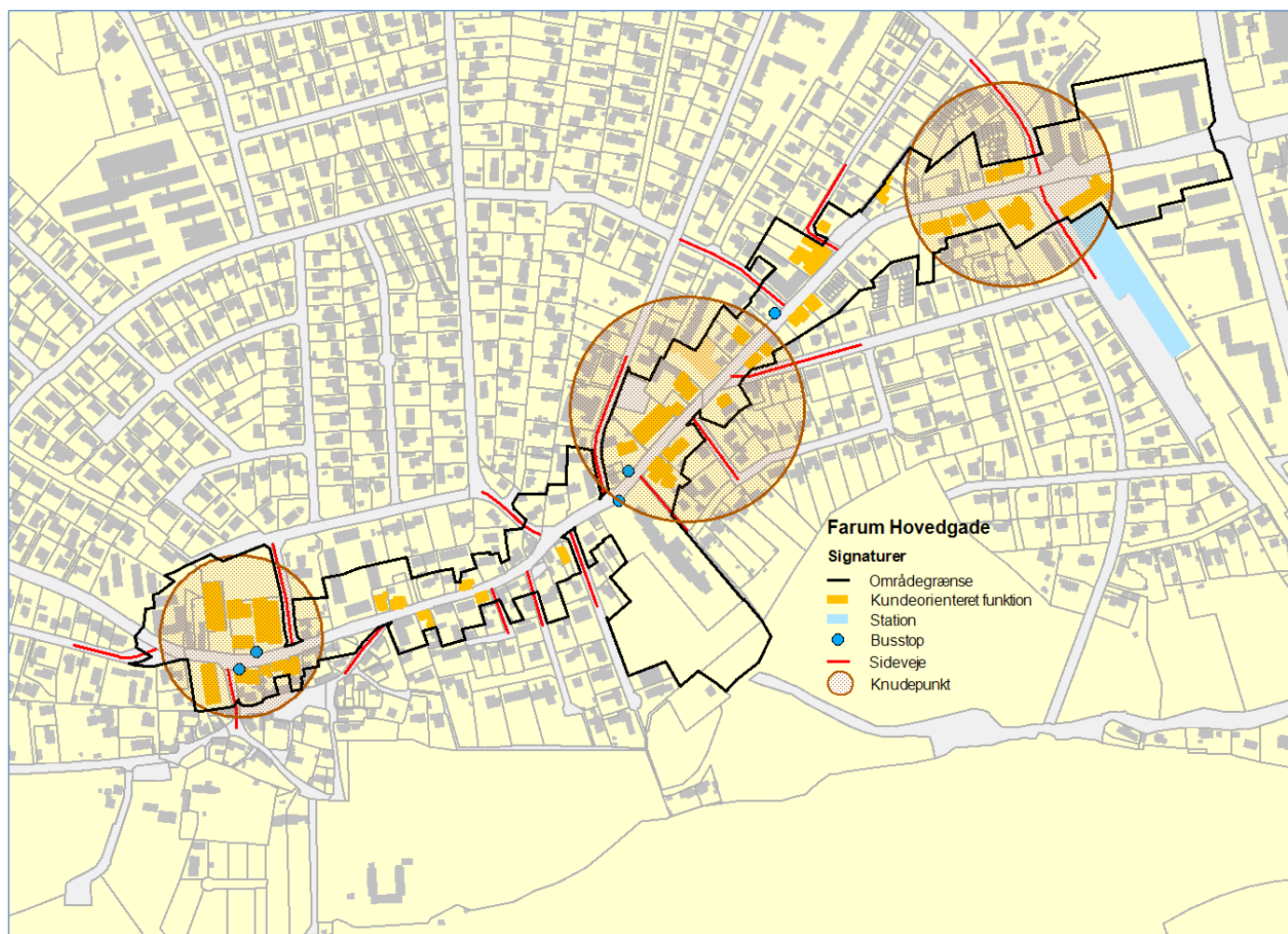
Det blandede liv i hovedgadens bymiljø er afgørende for gadens tiltrækkende charme. I hele hovedgaden findes en blanding af boliger og service - småbutikker, cafeer, institutioner og liberale erhverv - sporadisk i tilknytning til eller mellem boligerne samt små og større byrum, men tre steder i gaden skiller sig ud med større byrum, mere aktivitet og mere offentlig karakter. Det er "Williams Plads" ved stationen, området ved Danske Bank og området ved Akacietorvet og Søvej.

Servicefunktionerne medfører liv i gaden, men har også medført en del utilpassede halvtage, baldakiner, markiser og skiltning m.m. i bymiljøet samt et parkeringsbehov, som den gamle ejendoms- og bebyggelsesstruktur ikke tager højde for.

Blandingen af boliger, butikker, institutioner, restauranter og liberale erhverv afspejler hovedgadens historiske udvikling fra landsby til stationsby, og det er et ønske, at hele gaden fortsat skal rumme denne funktionsblanding for at styrke det mangfoldige og livlige bymiljø. Imidlertid er Farums handelsmæssige centrum flyttet fra hovedgaden til Farum Bytorv, hvor nutidens plads- og parkeringskrav og ønske om koncentration og centerbebyggelse kan opfyldes. Det nødvendige befolkningsunderlag for et velassorteret handelsmiljø sætter en grænse for mængden af butikker i byen og nødvendiggør en koncentration. Omvendt begrænser koncentrationen af butikker i et indkøbscenter variationen i butikstyperne, da beliggenheden i et center ofte er for dyr for individuelle småbutikker m.v. De seneste år synes netop slowlife-, kvalitets- og genbrugstrenden at skabe et nyt marked for små specialbutikker og caféer. Sådanne små butikker og caféer med et begrænset plads- og bilparkeringsbehov modsvarer hovedgadens karakter og synes at være et berigende tilskud til det samlede handelsmiljø i byen.

Det skal derfor overvejes, om planlægningen skal åbne for, at sådanne små butikker, der kan rummes inden for de eksisterende ældre huse, må etableres i gaden mellem de tre butiksområder, og at restauranter og caféer må etableres i hele gaden.

Destinationer og forbindelser

Historien

Byrummene langs Farum Hovedgade er præget af fire væsentlige historiske perioder:

- Den slyngede vejforsteby (1100-1800)
- Udskiftningen (1804-)
- Stationsbyen (1906-)
- Farum som forstad (ca. 1950-)

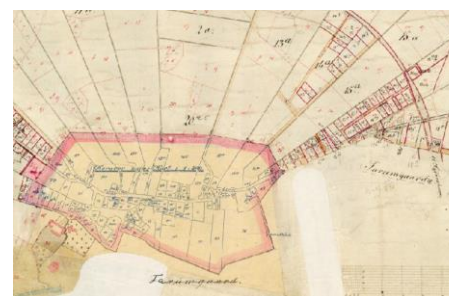
Der er fundet arkæologiske spor efter bebyggelse tilbage fra oldtiden, hvor bosættelsen er startet ved den vestlige ende af Farum Sø. Omkring bronzealderen er bebyggelsen flyttet østpå til der, hvor Farum Landsby ligger i dag. Den ældste bygning i Farum er Farum Kirke, der stammer fra 1100-tallet. Navnet Farum optræder første gang i 1370, hvor byen nævnes i Roskildebispens jordebog. Farums placering er dels bestemt af mulighederne for at skaffe føde, herunder muligheden for at fange fisk i søerne, samt af mulighederne for transport via søvejen til Øresund. En anden væsentlig faktor er, at der i middelalderen var en vigtig nord-syd gående transportkorridor igennem dette område. Dette gjaldt indtil Roskilde mistede sin centrale magtposition ved reformationen, hvorefter fokus rettes mod København. Byens placering nord for søerne har historisk set ikke hæmmet forbindelser og handel med det sydligt beliggende København. Et forhold der stadig gør sig gældende i dag.

Farum landsby har oprindeligt været en slynget vejforsteby, men i dag er det meste af forten bebygget. En slynget vejforsteby var en landsby, hvor gårdene lå samlet omkring et større fællesareal (forten), der også omfattede vejarealerne, og hvor vejen typisk fulgte landskabets kurver. Rester af forten og spor af gårdbebyggelsen findes stadig ligesom kirken.

Den 6. maj 1766 fik bønderne i Farum Sogn overdraget deres gårde fra staten som arvefæste ved kongelig resolution. I 1775 træffes en beslutning om at påbegynde en udskiftning af byens agerjorde. Man havde fået udført en matrikel, færdiggjort 1688, over jordens bonitet, men det skulle alligevel vise sig yderst vanskeligt at gennemføre udskiftningen. Denne blev først endeligt gennemført i 1804. Udskiftningen resulterede i en karakteristisk stjerneformet udstykning nord for Farum Hovedgades vestlige del, hvor det vifteformede vejnet stadig afspejler udskiftningen tydeligt.

Farum. Original, 1 kort / 1807-1857

Farum. Original, 2 kort / 1881-1933

Høje Målebordsblade / 1842-1899

Lave Målebordsblade / 1928-1947

Herefter følger en god tid med økonomisk vækst, der understøttes af vellykket landbrug med stigende salg til København samt en øget tilflytning og begyndende turisme.

I 1906 sker der store forandringer i Farum. Indenfor samme år kommer både jernbanen i form af Slangerupbanen og telefonen til Farum. Stationen forbindes med Farum Hovedgade via den nyanlagte Stationsvej, og den markante bygning for A/S Slangerupbanens Oplands Bank på hovedgaden opføres. Byen kloakeres 1911-12, og i 1913 elektrificeres Farum Landsby. Herefter vokser en ny stationsby op ca. en kilometer øst for Farum Landsby med de til en stationsby hørende bebyggelser. I dag er Farum endestation for S-togsbanen fra København.

Den vestlige og den østlige bebyggelse vokser siden sammen og suppleres senere med den moderne forstads etageboligbebyggelser.

Omkring 1950 får Farum Kommune status af forstad til København, og befolkningen forventedes at stige til 25.000. Dog bliver perioden præget af mange ikke gennemførte planer. Der afholdes eksempelvis en arkitektkonkurrence om et nyt rådhus på "Bøgelygrunden" midt på hovedgaden, men der er ikke økonomi til at gennemføre byggeriet. Ligeledes var der planer om et storcenter til at betjene den forventede befolkningstilvækst. I den forbindelse fastslås det, at Farum Hovedgade ikke både kan være hovedfærdselsåre og indkøbsgade, og politisk uenighed fører til, at projektet droppes. Kommunen når dog at opkøbe en række ejendomme til nedrivning for projektets gennemførelse. Disse er senere løbende frasolgt. I 1977 kommer S-toget til Farum, og den nye station indvies. Samme år opføres Akacietorvet, hvor Akaciegården tidligere lå. Efter åbningen af Akacietorvet og det samtidige Farum Bytorv i bymidten præges hovedgaden af butiksdød og stagnation.

Farum Hovedgade og Stationsvej

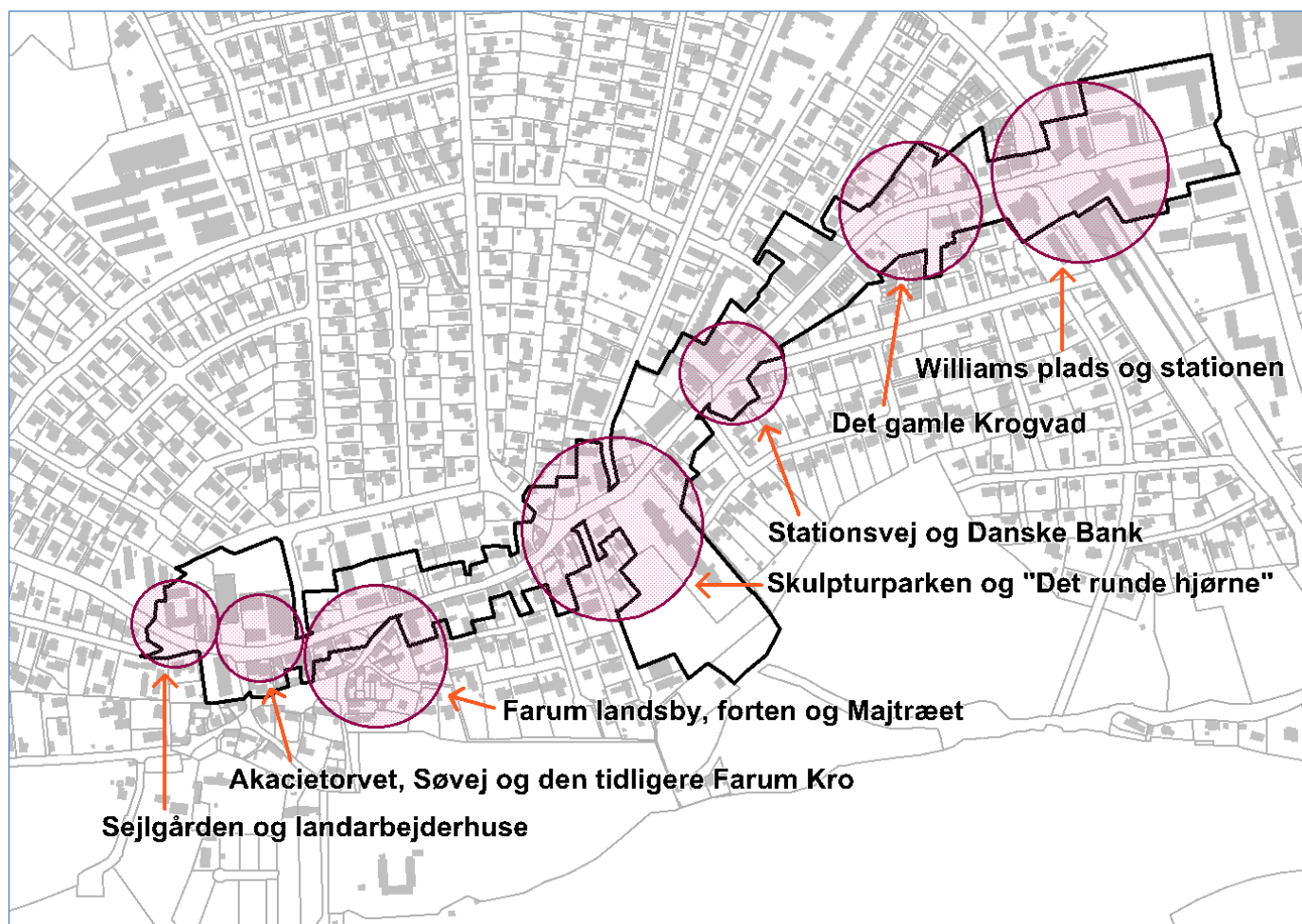

Stationsvej i dag

Delstrukturer og sammenhænge

Farum Hovedgades rumlige og kulturhistorisk varierede struktur kan opdeles i en række mindre delstrukturer, som tilsammen danner den oplevelsesrige helhed:

- Williams Plads og stationen
- Det gamle Krogvad
- Stationsvej og pladsen ved Danske Bank
- Skulpturparken og det runde hjørne
- Farum Landsby, Forten og Majtræet
- Akacietorvet, Søvej og den tidl. Farum Kro
- Sejlgården og landarbejderhuse.

Delstrukturer

Williams Plads og stationen

Arealet rundt om rundkørslen ved stationen fremtræder som det

mest gennemførte og regulerede byrum langs Farum Hovedgade. Det danner optakt til den ældre del af gaden ved ankomst fra Frederiksborgvej, og det tidligere stationshotel fungerer som visuelt fikspunkt.

Det gamle Krogvad

Bebyggelsen omkring det gamle Krogvad ved den tidligere Bybæks forløb ned mod Farum Sø er præget af ældre huse fra før stationsbyen opstod, og er endvidere kendetegnet ved, at flere bygninger ligger meget lavt i terrænet. Her ligger også et mindre, offentligt, grønt areal.

Stationsvej og pladsen ved Danske Bank

Hvor Stationsvej møder Farum Hovedgade ligger Danske Bank i en markant og statelig bygning med pilastre og fremtrukket rundbuet frontkvist. Bygningen er let drejet for at imødekomme såvel Farum Hovedgade som Stationsvej. Foran bygningen er en pladsdannelse, hvorfra der er et enestående udsyn mod øst ad både hovedgaden og Stationsvej. Stedet er hovedgadens højeste punkt, og Danske Bank er hovedgadens fornemste hus i kraft af sin størrelse og udsmykning.

Skulpturparken og ”det runde hjørne”

Ved Fredtofteparken ligger Skulpturparken, som er den største parkdannelse langs Farum Hovedgade med et langstrakt grønt bælte, der fører ned til Farum Sø. Her åbner byrummet langs hovedgaden sig med en bredere vejføring, midterrabat og huse med åbne forhaver, indtil man når Farum Gydevej og huset kendt som det runde hjørne – et stråttækt bindingsværkshus, der ved at skrå helt ud over vejarealet i en vejkurve markerer sig som et fikspunkt i gaden og sammen med huset overfor, der ligger helt ud i gadelinien, snævrer gaderummet ind.

Farum landsby, forten og majtræet

Hvor Kålungsvej møder Farum Hovedgade ligger den ene lille rest af forten. Her står også resten af Majtræet, hvor byens borgere mødtes, når vigtige beslutninger skulle træffes. Endvidere findes en mindestøtte for pioneren Peter Lassen fra Farum, der udvandrede til USA i 1830. Forten er del af Farum Landsbys oprindelse som en slynget vejforsteby og en af de centrale elementer i oplevelsen af det tidlige Farum. Farum Landsby er kendetegnet af en stor koncentration af ældre og relativt velbevarede huse og gårde, hvoraf enkelte fortsat fremstår med udlænger. En del har dog nyere stuehuse. Her findes den klare landsystemning med kirke, kirkegård, præstegård osv.

Majtræet anno 1909

Akacietorvet, Søvej og den tidligere Farum Kro

Akacietorvet er en nyere bebyggelse bestående af større industrielt prægede længehuse, der rummer butikker. Mellem bygningerne er et lille torv, og mod hovedgaden en lille "park" med højbede og bænke. Sammen med et butikskompleks overfor ved Søvej udgør området en fortættet samling af forretninger. Ved Farum Hovedgade 83, som tidligere har huset Farum Kro, og Søvej er en mindre pladسدannelse, som korresponderer med Akacietorvet overfor.

Sejlgården og landarbejderboliger

Sejlgården er et markant firelænget og stråtækt anlæg, som danner optakt til hovedgaden og Farum Landsby fra vest. Gården ligger diagonalt i forhold til vejføringen, hvilket bevirker, at man får et flot kig langs to af gårdens sider ved færdsel langs Farum Hovedgade. Umiddelbart efter Sejlgården ligger to stråtækte landarbejderboliger parallelt. De styrker yderligere oplevelsen af det historisk mættede miljø på dette sted.

Omgivelserne

Landskabet

Den bymæssige bebyggelse omkring Farum Hovedgade ligger i umiddelbar nærhed af naturskønt landskab med kulturhistoriske værdier. De lavereliggende arealer syd for hovedgaden ligger langs den nordlige bred af Farum Sø og består af fredskov og værdifulde natur- og landskabsområder med kulturminde. De er en del af Naturparken mellem Farum og Slangerup og er beskyttet af fredninger og planlægningen. Her ligger blandt andet den fredede herregård Farumgård - øst for Farum Kirke og Farum Præstegård med den fredede bindingsværkslænge.

Den bymæssige sammenhæng

Farum Hovedgades landsby-, stationsby- og forstadsbebyggelser er mod vest og nord omgivet af store parcelhusbebyggelser, der er forbundet med hovedgaden af veje i udskiftningens vifteform. Mod vest fortsætter hovedgaden ad Lillevangsvej, der afgrænser byen mod de fredede natur- og landskabsområder i Naturparken og forbinder hovedgaden med den øst-vestgående indfaldsvej, Slangerupvej, der indtil byudviklingen på Farum Kaserne afgrænsede Farum mod nord. Mod øst krydser hovedgaden den nord-sydgående indfaldsvej, Frederiksborgvej, og fortsætter herfra som Stavnsholtvej gennem den sydlige østbys forstadsområder med servicefunktionsbånd, parcelhus- og tæt-lavbebyggelser til Stavnsholt landsby.

PRINCIPPER FOR UDVIKLINGEN I OMRÅDET

HELHED OG SAMMENHÆNG

PRINCIPPER FOR HELHED OG SAMMENHÆNG

”Der skal være helhed og sammenhæng på flere niveauer. I kommunen som helhed, i byområderne og inden for de enkelte bebyggelser og byrum.”

Udviklingen i området skal respektere og understøtte et sammensat og varieret fysisk bymiljø, der fremmer et mangfoldigt liv, og som via fællesnævnerne for delstrækninger såvel som for det samlede område fremstår som en helhed.

Udviklingen skal respektere og understøtte:

- de tre historiske bytyper som dominerende træk på hver sin strækning jf. kort 2
- klare kontraster i gademiljøet mellem det tætte og mere åbne, mellem det intense og mere fredfyldte, mellem mur, grønt og udsyn
- at der langs gaden findes både beboelse og servicefunktioner, og at der i gaden er plads til alle trafikarter
- en helhedsskabende, karakterfuld og rumskabende beplantning, der giver bymiljøet en udpræget grøn karakter
- at de særlige ”kig” i gaden til omgivelser samt markante kendetegn og historiske spor bevares fremtrædende i gadebilledet
- at hovedgaden skal fremtræde som ét, gennemgående gaderum, der fletter sig sammen med fire særlige byrum og skal stå i åben forbindelse med tilstødende parker
- at gaderummet og torvepladserne skal fremtræde klart defineret af ”ydervægge” fra de ejendomme, der grænser op til vejarealet
- at ”ydervæggene” skal bestå af husene. Ved siden af husene, hvor mellemrummet ikke er en vej, sti eller indkørsel, skal ”ydervæggene” bestå af markant, vægskabende beplantning plantet på ejendommene langs kanten mod gaderummet eller torvepladsen

Landsbymiljøet

Stationsbymiljøet

Forstadsmiljøet

Åbenhed i mødet mellem park og gade

- at "ydervæggene" på hjørneejendomme, hvor huset har facade mod anden vej, må bestå af enten huset eller markant, vægskabende beplantning langs kanten mod gaderummet
- at der på ejendomme med forhave eller forplads mellem bebyggelsen og vejarealet skal være en markering af skellet, og at denne markering skal respektere, at der fra gaderummet skal være frit udsyn til huset (se også side 35 og 36)
- at strækninger langs offentlige parker skal have en åben karakter og inviterende indgange til parkerne
- at hele gaderummet, større torvepladser og offentlige P-pladser skal fremtræde ensartet med hensyn til belægnings-, beplantnings- og belysnings- og møbleringstyper og andet fast inventar
- at forpladser ved huse med kundeorienteret service (ex butikker, klinikker, institutioner) skal fremtræde som samhörrende med gaderummet med hensyn til belægningstyper og belysning
- at navne-, husnummer- og trafikskiltning skal være diskret og hensynsfuldt indpasset i helheden, og at bymiljøet skal friholdes for permanente, fritstående skilte, pyloner, flagstænger o. lign. til erhvervsmæssig skiltning og reklamer
- at P-pladser skal være diskret indpasset i bymiljøet
- at behovet for bil- og cykelparkering skal være dækket på den enkelte ejendom suppleret af ejendomme med offentlige bil-P-pladser og af offentlige cykelparkeringspladser i tilknytning til "Majtræspladsen", "Skulpturparken", "Krogvadparken" og buslæskure
- at gaderummet og alle tilstødende arealer med offentlig adgang skal være indrettet og udformet med udgangspunkt i de svage trafikanter således, at adgang og færdsel er uhindret, nem og tryk for fodgængere, mennesker med funktionsnedsættelse og cyklister.

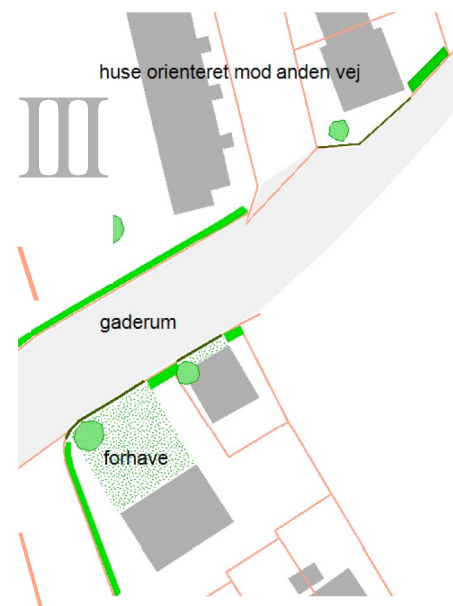

Fig 1
 Mod syd: Langs gaderummet lav hæk eller lavt hegn foran husene og afskærmende hæk mellem husene
 Mod nord: Langs gaderummet kant som forhava eller som mellem husene

Markant, vægskabende beplantning langs offentlig P-plads

Forhave med markering af skel mod vej, der respekterer huset som "væg"

KULTURARV SOM FUNDAMENT

PRINCIPPER FOR BEVARING AF BEBYGGELSE

”Kulturarven er det fundament og ”DNA”, som vi bygger nyt på.”

Udviklingen i området skal respektere og understøtte et bymiljø, der afspejler den historiske udvikling i området, og hvor de bevaringsværdige bygninger og bymiljøer er bevaret.

Udviklingen skal respektere og understøtte:

- at bebyggelsen i området har en størrelse, proportioner og en karakter, der svarer til det karakteristiske for bytypen på den pågældende strækning jf. kort 2
- at de bygninger, der fremtræder som markante vartegn i bymiljøet jf. kort 2, fortsat fremtræder som sådan i original udgave
- at de bygninger med en SAVE-registreret bevaringsværdi på 1-4, der er vist på kort 1, skal bevares og beskyttes mod ombygninger og ændringer i den ydre fremtræden, der ikke respekterer bygningens alder og dens oprindelige stilart, detaljer, materialer og farver
- at en bevaringsværdig bygning, der undtagelsesvis måtte blive nedrevet, kun må erstattes af en ny med en ydre fremtræden svarende til den nedrevne bygnings oprindelige arkitektur
- at de bevaringsværdige bygninger med en SAVE-registreret bevaringsværdi på 4 samt SAVE-registrerede bygninger med registreret opgraderingspotentiale jf. kort 1 beskyttes mod ydre ombygninger og ændringer i den ydre fremtræden, der ikke højner bygningens bevaringsværdi
- at tilbygninger til bygningerne med en SAVE-registreret bevaringsværdi på 1-4 eller opgraderingspotentiale jf. kort 1 i stilart, detaljer og materialer skal fremtræde som opført på den tilbyggede bygnings tid og indgå i en arkitektonisk helhed med denne
- at beskyttede bygningers og andre hovedhuses facader skal fremtræde i materiale og farve som oprindeligt

Ex: Bevaringsværdi 3

Ex: Bevaringsværdi 3. Huset nu og før

Ex: Bevaringsværdi 2

- at beskyttede bygningers og andre hovedhuses oprindelige vinduer og døre som hovedregel ikke må blændes eller suppleres
- at eventuelle nye vinduer og døre i beskyttede bygninger og andre hovedhuse skal fremtræde helt magen til de oprindelige i udformning og materiale, med ruder af plant, farveløst glas og malet i farver, der bidrager til helheden og et let udtryk
- at modernismens, postmodernismens og den funktionelle traditions hovedhuse ikke tilføres bygningsdetaljer, der tilhører en anden stilart

Ex: Bevaringsværdi 4. Huset nu og før

Ex: Bevaringsværdi 4. Huset nu og før

Ex: Bevaringsværdi 4

BYGGERI SOM ARKITEKTUR

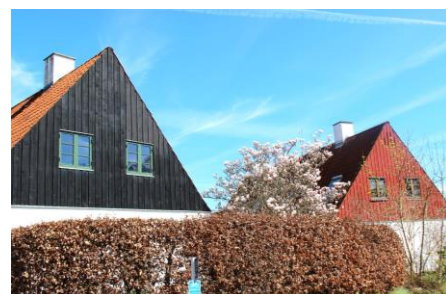
PRINCIPPER FOR BEBYGGELSEN GENERELT

”Når vi bygger nyt, skal det være byggeri med høj arkitektonisk kvalitet. Det giver værdi i form af attraktive og velfungerende kvarterer at bo og leve i.”

Udviklingen i området skal respektere og understøtte en bebyggelse, hvis beliggenhed på grunden, størrelse, proportioner og materialer kendetegner den historiske bytype på stedet, og som har et arkitektonisk udtryk, der beriger bymiljøet.

Udviklingen skal respektere og understøtte:

- at ny bebyggelse skal fremtræde som en karakterfuld, harmonisk helhed med et arkitektonisk udtryk, der tager udgangspunkt i en af bytypens stilarter
- at ny bebyggelse skal være afstemt de omkringliggende huse, udtrykke sin samtid og bidrage til et bevaringsværdigt bymiljø
- at bebyggelsen skal have åbne facader og indgange mod gaden
- at bebyggelsens højde ikke må overstige 1½ etage i landsbymiljø, 2 ½ etage i stationsbymiljø og 3½ etage i forstadsmiljø
- at længden af det enkelte hus' facade ikke overstiger 22 m langs hovedgaden i landsby- og stationsbymiljø
- at bebyggelsen langs gaden skal være præget af hovedbygninger
- at hovedbygningerne langs hovedgaden skal ligge med en varieret afstand til gaden inden for en afstand af højst 10 m fra vejskellet i stationsbymiljø og højst 3 m i landsbymiljø, medmindre det historiske miljø begrundes andet
- at garager, carporte, udhuse og lign. skal ligge mindst 5 m fra gaden og ikke må ligge nærmere gaden end hovedbygningen
- at hovedbygninger skal fremtræde med alle facader i enten blank mur af teglmursten i en rød eller gul nuance, der svarer til den fremherskende i nærmiljøet, eller pudset, overfladebehandlet mur (udsmykkende bygningsdetaljer og visse gavltrekanter undtaget)

- at bygninger i landsby- og stationsbymiljøerne skal fremtræde med lodret opdelte facader uden vandrette vinduesbånd
- at alle hovedbygninger skal fremtræde med rejste tage, der har en hældning på mindst 40°, med tagmateriale og -kanter, der er afstemt arkitekturen og ikke "tynger" huset visuelt, og med overvejende ubrudte tagflader mod gaden
- at tilbygninger, supplerende bygninger og garager, carporte, udhuse m.v. skal respektere og være nøje afstemt hovedbygningens arkitektur og underordne sig denne klart
- at alle facader skal fremtræde uden faste baldakiner og facadebeklædning samt uden skiltning, medmindre denne oplyser om en funktion i bygningen og i omfang og karakter er tilpasset og underordner sig facadens udformning.

Ex: Butik med murpilller til terræn

Ex: Lodret facadeopdeling

Ex: Vandret facadeopdeling

Ex: Vandret facadeopdeling

ATTRAKTIVE BYRUM

PRINCIPPER FOR STØRRE PLADSER

”Vi skal skabe attraktive byrum. Velindrettede byrum i menneskelig skala og med tilpassede funktioner skaber byliv og lyst til ophold, bevægelse mv.”

Udviklingen i området skal respektere og understøtte, at hovedgaden udfolder sig i enkelte større byrum, hvor funktioner og historie, helstøbte, smukke rum og faciliteter tilsammen kan forstærke og berige bylivet.

Udviklingen skal respektere og understøtte:

- at hovedgaden fire steder skal flette sig sammen med større torvepladser og to steder skal stå i åben forbindelse med grønne, rekreative byrum jf. kort 2
- at de fire større torvepladser skal fremtræde som helstøbte byrum med hver sin funktion og karakter, der skal tage udgangspunkt i stedets aktiviteter, bytype og rumlige kendetegn og i principperne for gaderummets udformning
- at de fire større torvepladser skal udformes og fremtræde uden P-pladser for biler og med cykelparkering diskret indpasset i tilknytning til relevante funktioner
- at de fire større torvepladser kan omfatte både større genstande (ex kunstværker) eller træer, når disse ikke står foran huse eller skærmer for udsynet til de unikke kig og vartegn
- at der i de fire større torvepladser kan indgå arealer fra ejendomme, der støder op til vejarealet – såvel med som uden bebyggelse
- at ”Williams Plads” skal være hovedgadens trafikale knudepunkt veldefineret af omgivende bygninger eller af ”huludfyldende” beplantning og med det gamle stationshotel som pladsens vartegn
- at ”Williams Plads” skal være indrettet med opholdspladser knyttet til bygningerne, med beplantning, der skiller kørende trafik fra opholdspladser, og med frit udsyn fra øst i gaden til det gamle stationshotel

Williams - det gamle jernbanehotel – pladsens vartegn

- at "Banktorvet" på hovedgadens højeste punkt skal være stationsbyens bytorv med den gamle bankbygning som omdrejningspunkt og vartegn, med frit udsyn mod øst og sydøst og veldefineret af omgivende stationsbyhuse og "huludfyldende" beplantning
- at "Banktorvet" skal være indrettet således, at pladsen omfatter et større, sammenhængende torveareal til ophold
- at "Majtræspladsen" ved landsbyen skal fastholdes som spor af den oprindelige forte, med statuen som vartegn og et "majtræ" som omdrejningspunkt
- at "Majtræspladsen" skal fremstå med græsflade og adgangstier samt med enkelte træer eller et lavt, let, transparent hegn, der markerer pladsen mod trafikarealet uden at begrænse støttens og "majtræets" virkning som blikfang
- at "Akacietorvet" ved Akacietorvet og Søvej i hovedgadens vestlige ende skal være landsbyens markeds- og aktivitetsplads markeret af landsbyhuse med butiksfacader og af "huludfyldende" beplantning
- at "Akacietorvet" skal samle arealerne ved bebyggelsen Akacietorvet og de to hjørner ved Søvej og skal være indrettet med en, større sammenhængende, bilfri torvplads eller med flere korresponderende torvepladser rundt om gaden, hver med sin delfunktion
- at de fire offentlige bil-P-pladser jf. kort 2 skal opretholdes som sådan
- at nye offentlige og private bil-P-pladser må have en længde langs gaderummet på højst 20 m og langs torveplads på højst 15 m.

Den gamle bank – Banktorvets vartegn

Banktorvet - og de særlige, lange kig mod øst

Majtræspladsen

Ved Akacietorvet

VEJE OG STIER DER SAMLER

PRINCIPPER FOR GADERUMMET

”Veje og stier er byrum, der i sig selv skal have høj kvalitet. Samtidig er de også rum, der forbinder byens øvrige områder og sikrer god tilgængelighed og sammenhæng.”

Udviklingen i området skal respektere og understøtte Farum Hovedgade som en tryk trafikåre og som områdets ryggrad, der forbinder, samler og skaber orden funktionsmæssigt og visuelt.

Udviklingen skal respektere og understøtte:

- at hovedgadens vejadgange til de omgivende byområder fastholdes
- at der skal være stiadgang fra hovedgaden til naturområderne mod syd
- at hovedgadens vejareal bevarer sin nuværende bredde og sin slyngede og kuperede form
- at hovedgadens vejareal skal være indrettet og udformet med plads til alle trafikarter, herunder også bybustrafik
- at vejarealet skal være indrettet og udformet med vægt på fartdæmpning, med tydeligt synlig og mærkbar markering af funktionsskift og af, hvilken trafikart der har fortrinsret hvor samt med opmærksomhedsfelter og ledelinjer
- at tracé til svage trafikanter undtagelsesvis integreres i udformningen af tilstødende ejendomme
- at hele vejarealets profil skal være udformet efter samme princip og - på strækningen fra Williams Plads til Lillevangsvej - uden midterrabat og uden beplantning eller andet, der deler gaden og blokerer for det åbne udsyn
- at gaderummet skal bestå af vejarealet, tilstødende ”gadejord”, der ikke indgår i en offentlig P-plads, samt små ”kantarealer”, der ligger mellem vejarealet og hus eller vægskabende beplantning jf. illustrationerne fig. 2 og 3

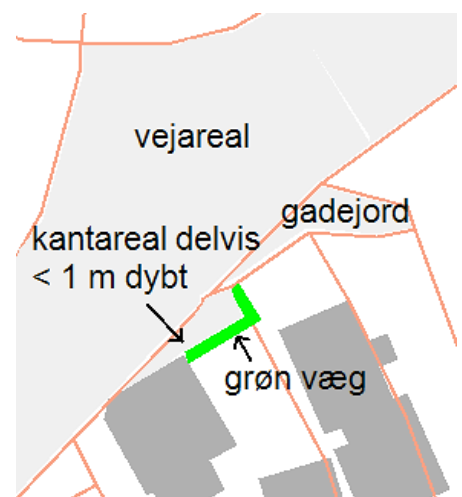

Fig 2

Fig. 2 og 3, gaderummets arealer: Det lysegrå areal viser gaderummet. Den orange streg viser matrikelskel. De små kantarealer er arealer, der – helt eller delvis – har en dybde på 1 m eller derunder.

- at gaderummet som altovervejende hovedregel skal friholdes for bil- og cykelparkering bortset fra cykelparkering ved buslæskure og ved de fire torvepladser
- at hele gaderummet skal være udformet med ens belægning til samme funktion og ens markeringer af funktionsskift i materialer med et naturligt spil i overfladen, og som passer til et ældre stationsbymiljø (ex asfalt, "københavnertovsfliser" og brosten, chaussesten og pigsten i granit)
- at hele gaderummet skal være oplyst med rum- og trygheds-skabende belysning uden genevirkning for beboere
- at de forskellige typer fast byrumsinventar skal fremtræde ens og indbyrdes afstemt i hele gaderummet - alt i et design og en farve, der enkelt og diskret komplementerer et ældre landsby- og stationsbymiljø
- at gadenavneskilte skal være ens i hovedgaden og på tilstø-dende veje og stier
- at "Skulpturparken" skal være anlagt med en markant hovedsti fra hovedgaden og med stier, der skaber forbindelse til land-skabet mod syd og Farum Sø
- at "Krogvadparken" skal være anlagt med en tydelig adgangssti fra hovedgaden
- at de to parker skal være indrettet med belysning og inventar efter samme principper som gaderummet, at belægning på parkernes stier og opholdspladser skal bestå af stenmel el.lign. eller natursten, og at kanter langs parkernes stier, opholds- og legepladser, bede m.v. skal bestå af natursten eller stål.

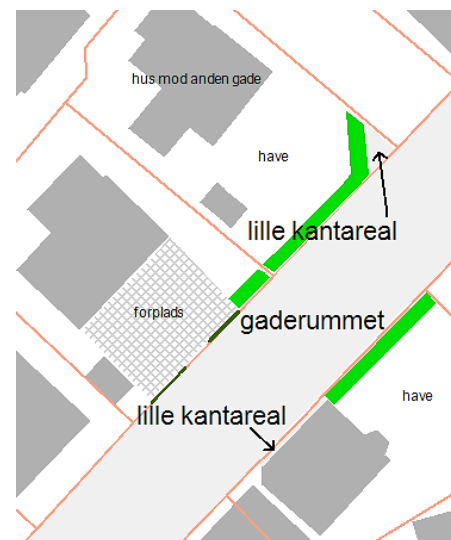

Fig. 3

Eksempel på materialer til belægning

RAMMER FOR FÆLLESSKABER

PRINCIPPER FOR MØDESTEDER

”Byområder er ofte opdelt i funktioner adskilt fra hinanden. Vores byrum skal styrke, at man kan mødes på tværs, og de skal give plads til fællesskaber.”

Udviklingen i området skal respektere og understøtte et udendørs bymiljø, der er indrettet, så det meningsfuldt, hensynsfuldt og samordnet opfylder forskellige brugergrupperes behov for ophold og aktivitet i forbindelse med hverdagens transport, ærinder og pauser.

Udviklingen skal respektere og understøtte:

- kontakt mellem livet i husene, livet i gaden og livet på begge sider af gaden
- at der mellem de fire større pladser er siddepladser til hvilepauser på velbelyste steder i eller langs gaderummets to sider
- at busstoppesteder fortrinsvis placeres i tilknytning til torvepladser og parker og har gode venteforhold, der er samordnet med siddemiljøer på torvepladserne, i parkerne og i gaderummet
- at adgangspladser ved huse med kundeorienteret service er indrettet med plads til ophold, der er relevant for servicefunktionen – ex udendørs ”venteværelse” for voksne og børn
- at opholdspladserne på ”Williams Plads” skal være indrettet med bænke og bænkegrupper til hvilepause og samvær, og at pladserne desuden skal rumme mulighed for opstilling af transportable serveringsvogne og for udeservering fra caféer i husene
- at ”Banktorvet” skal være indrettet med en åben plads til større forsamlinger, byens juletræ og lign., med bænke til hvilepause og samvær samt med særskilt plads til salgsvogne (ex fiskebil) eller boder
- at ”Majtræspladsen” skal være indrettet som den rolige, grønne opholdsplads med siddemøbler i både sol og skygge

En forårsdag på torvet

Hvilepause og møde i hovedgaden

Samvær på plæne i landskabspark

- at "Akacietorvet" skal være indrettet med plads til markeder og gadefest, med siddepladser til ophold, med mulighed for udendørs udstilling af varer, udeservering for caféer i tilstødende huse og med plads til fysisk aktivitet for større børn og unge
- at "Skulpturparken" skal være indrettet til mangfoldighed med skulpturer som omdrejningspunkt og skal være hensynsfuldt indrettet med bænke og borde til samvær, særskilte siddepladser til fordybelse, græsplæner til picnic, boldspil m.v. og redskaber, der refererer til skulpturerne eller naturen, til leg og motion for både børn, unge og voksne
- at "Krogvadparken" skal være indrettet med fokus på den lille pause i hverdagen, naturoplevelse, siddepladser og en lille, naturtilpasset legeplads for især de mindre børn.

Små og store sammen om leg og motion i det grønne

NATUR OG VAND

PRINCIPPER FOR BEPLANTNING OG PARKER

”Det grønne og blå i byen skal styrkes og bindes sammen. Det giver karakter og rekreativ værdi og understøtter biodiversitet og klimatilpasning.”

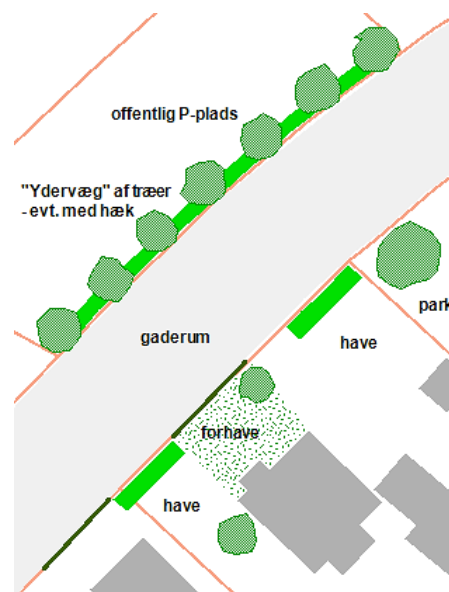
Udviklingen i området skal respektere og understøtte et grønt bymiljø, hvor karakterfuld beplantning langs hovedgaden supplerer bebyggelsens rumskabende virkning, og hvor parker komplementerer gadens intensitet med rekreative natur- og kulturoplevelser.

Udviklingen skal respektere og understøtte

- at bevaringsværdig beplantning bevares og ved eventuel død eller nødvendig fældning erstattes af en tilsvarende
- at træer og hække langs eller i det offentlige rum skal fremtræde henholdsvis med krone med naturlig form og som klippet hæk
- at den beplantning, der skal danne ”ydervægge” for gaderummet langs offentlige P-pladser og for torvepladser skal bestå af træer plantet på række med ens indbyrdes afstand og må være suppleret af hæk
- at den beplantning, der i øvrigt skal danne ”ydervæg” for gaderummet, skal bestå af afskærmende hæk og må være suppleret af træer
- at alle træer, der alene eller sammen med hæk plantes som ”ydervæg” for gaderummet og de fire større pladser, skal være løvfældende af samme art og sort og skal være robuste og tåle beskæring
- at alle hække, der alene eller sammen med træer plantes som ”ydervæg” langs offentlige P-pladser og de fire større pladser, skal være løvfældende af samme art og sort og skal være robuste og tåle beskæring
- at yderligere beplantning på offentlige P-pladser og de fire større pladser samt beplantning i gaderummet skal bestå af træer og/eller hæk af samme slags som træer og hæk, der skal danne ”ydervæg” langs offentlige P-pladser og de fire større pladser

*Ex: Frie facader - lave, lette, transparente hegn der markerer forhaver.
Øverst en velbegrundet undtagelse fra hovedreglen om hegnshøjden samt eksempel på placering af et træ i forhaven*

Fig 4. ”Ydervægge” i form af huse eller beplantning. Kun lav markering af forhavers kant mod gaderummet.

- at enkelte solitærtræer med en dominerende placering må være af en afvigende art eller sort
- at beplantning i form af blomster, stauder, slyngplanter o. lign. inden for gaderummet, de fire større pladser og offentlige P-pladser ikke må være dominerende og skal indgå i en helhed med den øvrige beplantning
- at markeringen, der skal være af forhavers og forpladsers skel mod vejarealet, kun må bestå af lav hæk, et lavt, let og transparent stakit, en kant eller støttemur i natursten eller en markering i belægningen i landsby- og stationsbymiljøerne
- at markeringen af forpladser med parkeringspladser skal bestå af tæt hæk
- at hæk og stakit langs forhaver og forpladser ikke må være højere end op til underkanten af husets vinduer og 1 m langs hus med vinduer til gulv/terræn
- at beplantning i forhaver og på forpladser kun må placeres, så den ikke skærmer for et frit udsyn fra gaden til huset i højere grad end vist på de to fotos
- at støttemure langs gaderummet kun må fremtræde i natursten, og hvis de er højere end 0,20 m kun som kampestensgærde
- at "Skulpturparken" skal være områdets store landskabspark, der forbinder området med det omgivende landskab og Farum Sø, og skal have kunst i form af skulpturer som omdrejningspunkt
- at "Skulpturparken" skal have åbne, græsklædte større og mindre rum indrammet af varierende beplantning af træer og buske og stinet
- at der i bunden af "Skulpturparken" må være et vådområde til opsamling af regnvand
- at indgangen til "Skulpturparken" fra hovedgaden skal fremtræde som en inviterende hovedindgang, og at der fra gaderummet skal være udsyn gennem "Skulpturparken" til skulpturer og således, at parkens længde og forbindelse til landskabet ved Farum Sø fornemmes

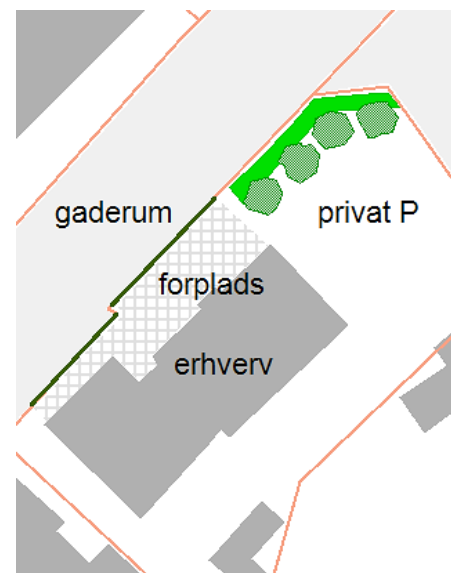

Fig 5. Forplads markeret mod gaderummet. Grøn "væg" mod gaderummet ved siden af huset. (Forplads med belægning og belysning, så den fremtræder samholdende med gaderummet, jf. Helhed og sammenhæng).

Ex: Beplantning og hegn i forhaver, der respekterer et frit udsyn til huset

- at "Krogvadparken" skal være området lille, intime åndehul med havekarakter.
- at "Krogvadparken" skal være indrettet med en dam, stier, blomstrende, bær- og frugtbærende buske og træer, stauder, roser o.lign.
- at faste hegn mellem parkerne og naboejendomme skal være skjult af beplantning mod parkerne.

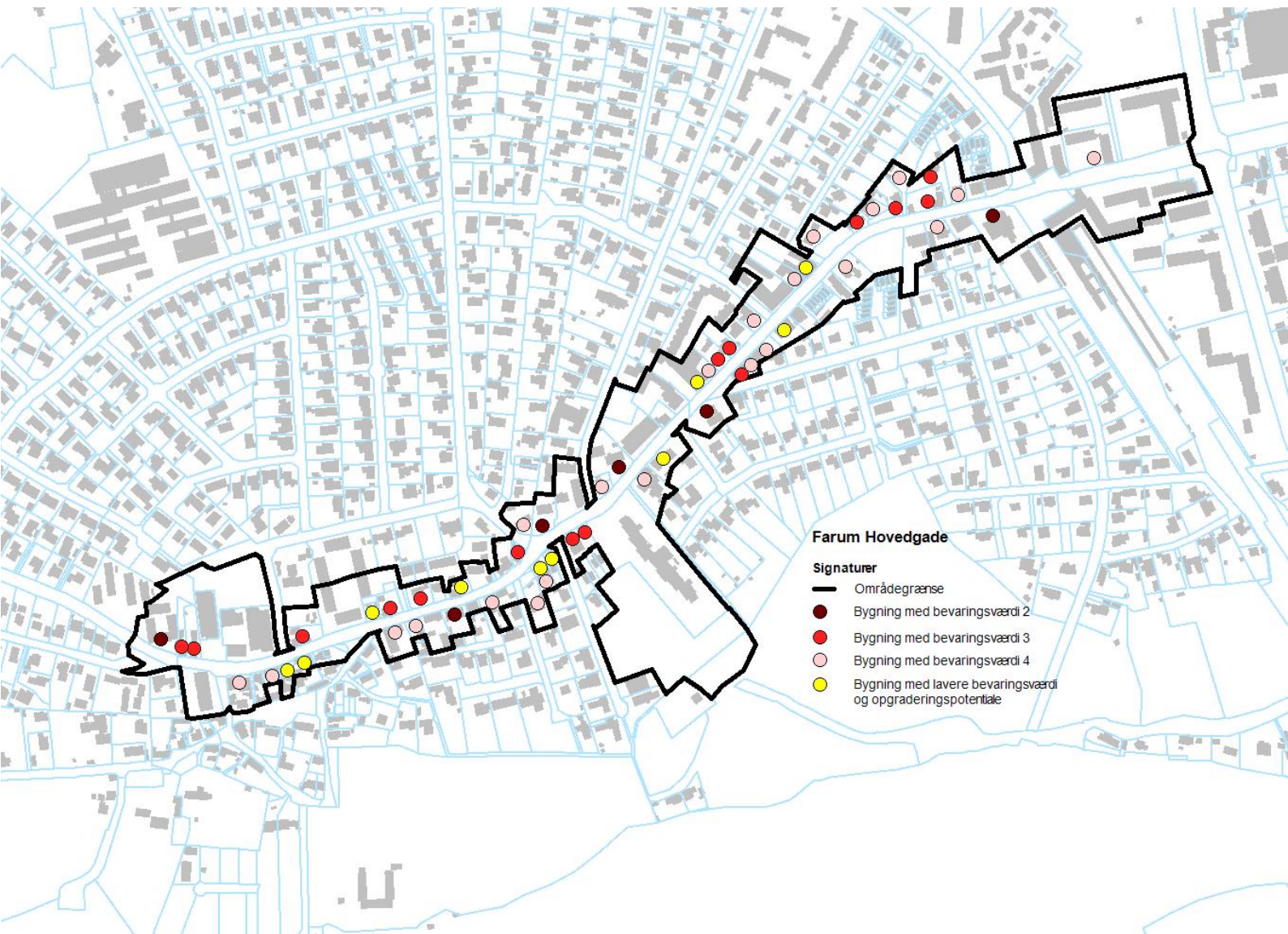

Skulpturparken

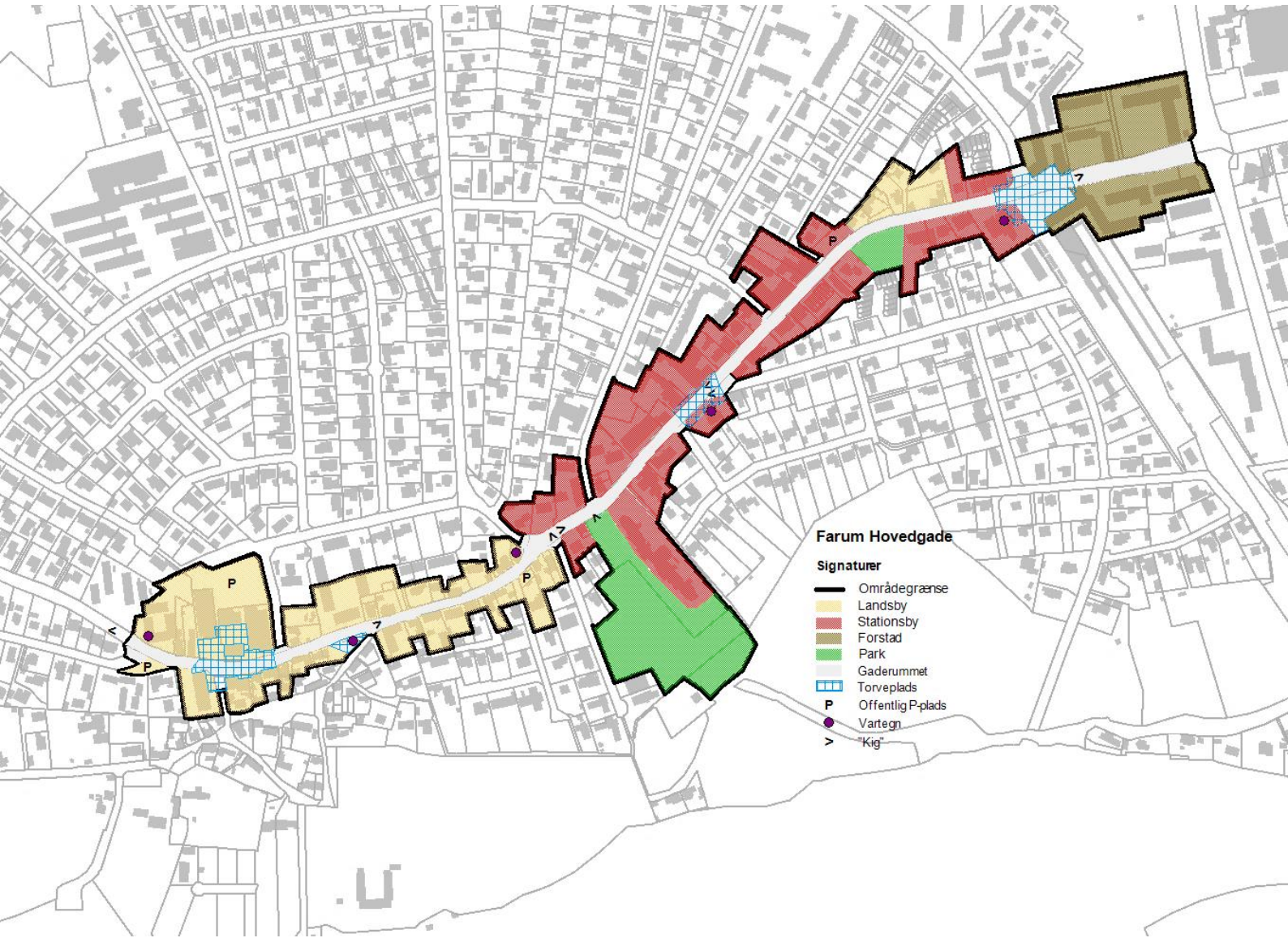

Krogvadparken

KORT 1

KORT 2

STILARTER I FARUM HOVEDGADE

Landsbyens huse – ca. 1700 - 1915

Landhuset

I begge ender af Farum Hovedgade, men især i området omkring Farum landsby findes fine eksempler på både fritliggende landhuse opført som længehuse eller som dele af et større gårdanlæg.

Landhusets arkitektur er kendetegnet ved dets enkle og beskedne udtryk. Dimensionerne er små, og husdyben er beskednen. De ældste landhuse er bindingsværkshuse med stråtag, mens de senere landhuse har murede ydervægge og tegltag. Tagene er saddeltage med udhæng og opskalkning. Kviste og småbygninger er tilpasset de små dimensioner.

Den klassiske historicistiske villa

I området ligger et mindre antal både mindre og større villaer i klassisk historicistisk stil. Bygningerne har bygningsdetaljer, som henter inspiration i f.eks. græske søjler eller geometriske mønstre. Overgangen mellem tag og facade er typisk markeret med en gesims. En særlig stilart inden for den klassisk historicistiske villa er palæstilen, som henter inspiration i de franske slotte. Det er også her, man finder mansardtaget.

De klassisk historicistiske bygninger fremstår ofte med pudsede vægge. Oprindeligt fremstod husene i mørtelens naturlige farve, eller kalket i røde eller gule farver.

Mod vest og syd ligger Farum Landsby. Her er fine eksempler på landhuse.

De klassisk historicistiske villaer er kendetegnet ved at proportioner og bygningsdele er placeret i en nøje planlagt arkitektonisk orden, ofte symmetrisk centreret om et fremhævet midterparti.

Stationsbyens huse - ca. 1915 - 1935

Det nyklassicistiske hus

Langs Farum Hovedgade og i områderne op til findes flere villaer bygget i ny klassicistisk stil. Disse huse er kendetegnet ved de enkle facader og veldefinerede proportioner. I modsætning til de historicitiske villaers mere pyntede facader har den nyklassicistiske villa ofte et meget klart og enkelt formsprog.

Det nyklassicistiske hus fremstår både som blank mur og med pudse facader. Facaderne fremtræder enten som kalkede eller pudse med indfarvet mørtel. Husene er ofte opført i 1½ etage, med en synlig overgang mellem tag og facade, markerede med en gesims. Tagene er ofte tegltage uden udhæng. Det er karakteristisk for det nyklassicistiske hus at rudernes størrelse er gennemgående for alle vinduesfag.

Bedre Byggeskik

I området findes enkelte "Bedre byggeskik huse". Denne stilart udspringer af bedre byggeskik-bevægelsen, som blev etableret omkring 1915. Bevægelsen ønskede at udbrede den enkle solide danske byggetradition. Bedre byggeskik-huset kan kendes på sin klassiske, enkle proportionering og få men "ærlige" byggematerialer. Der er ofte sammenhæng mellem proportionerne fx mellem vinduernes størrelse og facadens mål. Der er en vis ro over bedre byggeskikhuset, som ofte ses i samlede kvarterer. Bedre byggeskik-husene er ofte opført i rød blank teglstensmur, men kan også fremstå med glatpudset, kalket facade.

De nyklassicistiske huse følger et nøje afstemt regelsæt, ofte bygget på et symmetrisk udgangspunkt for eksempel facadernes højde i forhold til husets bredde.

Bedre Byggeskik med hvalmet tag

Forstadens huse - ca. 1945 - 1995

Det modernistiske hus

I området omkring Farum Hovedgade findes et mindre antal bebyggelser, som er bygget i modernistisk eller "funktionalistisk stil", som modernismen også bliver kaldt i Danmark. Stilen, som opstod i 1920'erne, tager afsæt i de materialer og den teknologi, som var helt moderne på daværende tidspunkt. Brugen af stål og jernbeton gav muligheder for at tænke i et helt nyt formsprog, f.eks. med flade tage og store sammenhængende vinduespartier.

Den funktionelle tradition

Den funktionelle tradition præger bebyggelserne fra 1930 og frem. Denne stilart tager afsæt i funktionalismens idéer om lys og luft, men har oversat det til en mere dansk formsprog med danske materialer som tegl. Bygningerne er rensat for klassicismens græske søjler og pynt, men hylder de gode danske håndværk, der gedigne og det mere anonyme udtryk.

Det moderne etagehus - det postmoderne

I området omkring Farum station findes nyere bebyggelser i flere etager. Flere af disse har hentet inspiration i postmodernismen, som er en stilart, som omfortolker historiske stilarter som fx klassicismen. Som modvægt til funktionalismens "rene" linjer kommer der bygningsdetaljer som murede gesimser, murede bånd, porte og udhængstage på bygningerne. Spir og søjler vinder også indpas.

Det minimalistiske findes også omkring stationen. Her er især det enkle og de store flader af fx glas, stål eller felter af murværk, som præger bebyggelsen.

I området findes eksempler på både villaer (bungalows) og etagebygninger der som denne bygning har hentet inspiration i den modernistiske tradition.

Den funktionelle tradition bygger på det gode danske håndværk.

